

BIO27 SUPER
VERNAKULARNO
VERNACULARS
27TH BIENNIAL OF
DESIGN, LJUBLJANA
26.5–29.9 2022

BIO27 Supervernakularno Oblikovanje za regenerativno prihodnost

Muzej za arhitekturo in oblikovanje (MAO)

Ljubljana | 26. maj–29. september

Otvoritev: 26. maj 2022

Marec 2022

27. bienale **BIO Ljubljana (BIO27)**, najstarejši in eden vodilnih svetovnih bienalov oblikovanja, bo pod taktirko kustosinje **Jane Withers** svoja vrata odprl 26. maja. Povezal bo napredne in okoljsko osveščene oblikovalce, arhitekte, mislece in raziskovalce z vsega sveta.

Tema bienala **BIO27 Supervernakularno** proučuje rastoče in ambiciozno gibanje, ki sta ga pri oblikovanju bolj trdožive in pravične prihodnosti navdihnili vernakularna arhitektura in inteligenca oblikovanja.

Supervernakularno razkriva, kako oblikovalci in arhitekti upoštevajo vernakularne običaje in sisteme vrednot, ki so v današnjem času večinoma prezrti, in se odzivajo na sodobne izzive, kot so pomanjkanje vode, odlaganje odpadkov in vse manjša biotska raznovrstnost.

Pri projektih, predstavljenih na bienalu **BIO27**, so v ospredju lokalne značilnosti, povezanost z naravo in ekološka trdoživost. **Supervernakularni** pristopi vključujejo naravne sisteme ravnanja z vodo po vsem mestu, alternativne rešitve klimatizacije z nizko porabo energije, živilske sisteme brez odpadkov in oblikovanje, ki podpira lokalne skupnosti in obnovo pokrajine.

Pod vodstvom vodilne zasebne kustosinje, svetovalke s področja oblikovanja in avtorice **Jane Withers** ter njene asistentke **Rie Hawthorn** si razstavo **Supervernakularno** predstavljamo kot zbirko zgodb, ki jih pripovedujemo s pomočjo študij, ki nam predstavijo, na kakšen način lahko te zamisli služijo kot izhodišče za sodobne inovacije.

Bienale v **Muzeju za arhitekturo in oblikovanje (MAO)**, ki ga pripravljamo v sodelovanju s **Centrom za kreativnost (CzK)**, bo vseboval razstavo **Supervernakularno**, razstavo petih **naročenih projektov produkcijske platforme BIO27** in pester program pogovorov, delavnic ter drugih zanimivih dogodkov. Kmalu bomo objavili tudi **spremljevalni program** razstav in dogodkov, ki se bodo odvijali po vsem mestu.

BIO27 SUPER VERNAKULARNO VERNACULARS 27TH BIENNIAL OF DESIGN, LJUBLJANA 26.5–29.9 2022

RAZSTAVA

Predstavitev tematike supervernakularnega

Uvodni del razstave BIO27 je predstavljen kot *Wunderkammer* predmetov in zamisli, v katerem so pojasnjena temeljna prepričanja tega sodobnega gibanja. Prek del, tudi iz slovenske narodne dediščine, bo predstavljeno, kako so vernakularne prakse navdihovale oblikovalce skozi 20. stoletje in so bile pogosto spregledan element sodobnega oblikovanja. V središču pozornosti bodo dela ustvarjalcev, kot so **Enzo Mari** (Italija)*, **Marjetica Potrč** (Slovenija) in **Adam Štěch** (Republika Češka).

*Sklop vključuje tudi pet razstavnih predmetov po izboru kustosa Marca Sammicelijsa z milanskega trienala, ki prikazujejo, kako je vernakularno vplivalo na italijanske mojstre 20. stoletja, kot je Enzo Mari ter na sodobne oblikovalce.

Preizpraševanje tradicij

Prek del ustvarjalcev, kot so **Carolien Niebling** (Nizozemska), **Ant Studio** (Indija), **Alicja Bielawska + Centrala** (Poljska), **Francesca Sarti** iz ateljeja Arabeschi di Latte (Italija) in drugi, bodo imeli obiskovalci bienala priložnost videti, na kakšen način si sodobni oblikovalci predstavljajo tradicionalne zamisli in trdno zasidrane prakse, ter jih odpravljajo oziroma prilagajajo današnjim potrebam in izzivom.

Preoblikovanje sistemov in infrastruktur

V tretjem delu razstave **Supervernakularno** bodo predstavljeni različni oblikovalski postopki in sistemi, ki služijo kot alternativne rešitve centraliziranim infrastrukturam, ki nam omogočajo sodobno življenje in v mnogih primerih v obdobju podnebnih sprememb ne morejo več trajnostno podpirati zahtev vse številčnejšega prebivalstva. Projekti, kot so solarne plošče **Marjana van Aubela** (Nizozemska), raziskovanje novih materialov ateljeja **Atelier LUMA** (Francija) in vodni sistemi ateljeja **Ooze Architects** (Nizozemska), razkrivajo skrite procese na lokalni ravni in jih na novo predstavljajo v krožnih naravnih sistemih.

Spodbujanje skupnosti

Na bienalu **BIO27** si bo mogoče ogledati tudi projekt **Isla Urbana** (Mehika) nevladne organizacije, **knjižnico Girjegumpi Sami** (Norveška), **vas in center brez odpadkov Kamikatsu** (Japonska) in projekt **INDUS ateljeja Bio-ID Lab** s fakultete Bartlett School of Architecture (ZK), ki vsi predstavljajo raziskave in projekte, v središču katerih so človeške vrednote in vrednote skupnosti, hkrati pa spodbujajo družbeno pravičnost in zdrave, uspešne skupnosti.

BIO27 SUPER
VERNAKULARNO
VERNACULARS
27TH BIENNIAL OF
DESIGN, LJUBLJANA
26.5–29.9 2022

NAROČENI PROJEKTI - PRODUKCIJSKA PLATFORMA BIENALA BIO27

V okviru produkcijske platforme razstave **BIO27 Supervernakularno** bo v sodelovanju s **CzK** predstavljenih pet slovenskih interdisciplinarnih skupin pod mentorstvom mednarodno uveljavljenih mentorjev, ki se bodo lotile perečih težav s področja lokalnih skupnosti in okolja. Programi **CzK** temeljijo na projektih mednarodne produkcije v organizaciji **MAO**, med katerimi ima **BIO** pomembno vlogo. **BIO** je dokaz, da eksperimentalni interdisciplinarni proces spodbuja ustvarjalne raziskave in inovacije ter omogoča družbeni in podjetniški napredek, zato **CzK** sodeluje pri produkcijskem delu bienala.

1. Nedopuščene vernakularnosti

Oblikovalski kolektiv **Krater** se je v sodelovanju z **Atelier LUMA** (Francija) in **BC Materials** (Belgija) lotil raziskav arhitekture iz zbite zemlje in ustvaril čajnico, ki stoji na gradbišču, ki spominja na krater, v središču Ljubljane. Več na [@kratercollective](https://www.kratercollective.com).

2. Žitarice, ki nam dajo misliti

Skupina **Robida.plus** s sedežem v odročni alpski vasici Topolò se je pod mentorstvom oblikovalke in živilske futuristke **Carolien Niebling** (Nizozemska) podala v "svet žitaric" in pri tem navdih črpala iz bogate slovenske kulturne, kmetijske in kulinarne dediščine ter preoblikovala slovensko tradicijo uporabe ajde. Več na [@r o b i d a](https://www.robida.plus).

3. Voda – oblikovanje biovernakularnega

Skupina **Pjorkkala** pod mentorstvom **Shneel Malik** (Indija), arhitektke, raziskovalke sonaravnega oblikovanja in socialne podjetnice, se je z ustvarjanjem prototipov za lokalne naravne rešitve lotila težav z onesnaženjem naravnih voda v Sloveniji. Več na [@pjorkkala](https://www.pjorkkala.com).

4. Izražanje sodobne arhitekture

Adam Štěch, strokovnjak za arhitekturno zgodovino in soustanovitelj ustvarjalne skupine **OKOLO** (Republika Češka), je mentor skupine **Garnitura**, ki novemu občinstvu predstavlja arhitekturno zapuščino priznanega slovenskega arhitekta **Jožeta Plečnika**, pri čemer se opira na arhitektovo izrazito človeško vizijo mesta Ljubljane. Več na [@garnitura](https://www.garnitura.com).

5. Regenerativna kulturna produkcija

V skupini **Futuring** so se lotili okoljske revizije bienala **Supervernakularno** z namenom zmanjšanja njegovega vpliva na okolje. Pod mentorstvom oblikovalke in strokovnjakinje za trajnostnost **Sophie Thomas** (ZK) skupina **Futuring** razvija prosto dostopen komplet orodij, s pomočjo katerega bodo skupine oblikovalcev, ki sodelujejo na bienalu BIO27, lažje osveščale javnost in zmanjšale svoj vpliv na okolje. Ta nova orodja bodo objavljena in na voljo oblikovalcem in kulturnim ustanovam po vsem

BIO27 SUPER VERNAKULARNO VERNACULARS 27TH BIENNIAL OF DESIGN, LJUBLJANA 26.5–29.9 2022

svetu, ki bodo za svoje potrebe želeli uporabiti izsledke raziskav s področja trajnostnosti, opravljenih v okviru bienala.

DRUGI NAROČENI PROJEKTI

KW BIO27 - nova odprtokodna pisava

Za oblikovanje logotipa za BIO27 in razvoj pisave, ki bo prosto na voljo drugim udeležencem bienala, smo najeli oblikovalski studio **Kellenberger-White** iz Londona. Navdih za obliko velikih črk so našli v mojstrskem rokopisu na skicah arhitekta **Jožeta Plečnika**. Prenos rokopisne pisave v digitalno ustvari sodobni vernakularni jezik, v katerem bo dostopna vsem. Del oblikovalskih izhodišč je bil, da morajo upoštevati trajnostnost in da mora biti pisava namenoma lahka, da zmanjša porabo črnila in energije.

Ko je mednarodni slog postal lokalni - vernakularni modernizem na Hrvaškem in v Sloveniji

Adam Štéch je dokumentiral tudi vernakularno modernistično arhitekturo na Hrvaškem in v Sloveniji, in sicer z novo serijo fotografij, ki razkrivajo, kako je bilo vernakularno pogosto skrit in neopažen element modernizma od 30. let prejšnjega stoletja naprej.

Slovenska klobasa prihodnosti

S projektom Klobasa prihodnosti je **Caroline Niebling** zasnovala povsem novo okolju prijazno klobaso tako, da je aktivirala obstoječi proizvodni sistem zasebnih mesarjev, ki pripravljajo lokalne recepte za rastlinske klobase. **Caroline Niebling** je za BIO27 ustvarila slovensko klobaso prihodnosti. V sodelovanju s kuharskim mojstrom **Igorjem Jagodicem** iz ljubljanske restavracije Strelec in mesarjem **Markom Butaličem** so pripravili nov recept po navdihu lokalne prehranske kulture, katerega glavne sestavine so ajda, čemaž in gobe.

BIO27 – PRETVORBA V TRAJNOSTNEGA KULTURNEGA PRODUCENTA

Jasno je, da ima prirejanje mednarodnih kulturnih dogodkov določen okoljski vpliv, zato je trajnostnost postala vodilno načelo bienala **BIO**. Kot odgovor temu je **Jane Withers** eno od produkcijskih platform bienala posvetila raziskovanju "regenerativne kulturne produkcije" in ocenjevanju okoljskega odtisa bienala **BIO**. Z bienalom **BIO27** smo se aktivno lotili zmanjšanja vpliva svojih dejavnosti, hkrati pa želimo prikazati in posredovati inovativne pristope k trajnostni kulturni produkciji.

BIO27 SUPER
VERNAKULARNO
VERNACULARS
27TH BIENNIAL OF
DESIGN, LJUBLJANA
26.5–29.9 2022

Pomembni datumi 27. bienala oblikovanja

Razstava BIO27 26. maj–29. september 2022

BIO27 Otvoritev: 26. maj 2022

Katalog BIO27: objavljen junija 2022

Izjava kustosinje

Globalna širitev in gonja za dobičkom na račun planeta sta pospešila podnebno katastrofo in ogromno neravnovesje med človeštvom in naravo. Tema bienala **BIO27 Supervernakularno** proučuje rastoče in ambiciozno gibanje, ki so ga pri oblikovanju radikalne vizije bolj trdožive in pravične prihodnosti navdihnili vernakularna in avtohtona arhitektura ter oblikovalski običaji po vsem svetu.

V nasprotju z našim ekstraktivnim gospodarstvom po načelu "vzemi, izdelaj, zavrzi" so te prakse del regenerativnih sistemov in kultur, ki živijo v sožitju z zemljo in je ne izkoriščajo. Vernakularno na splošno povezujemo s tradicionalno arhitekturo in oblikovalskimi praksami, supervernakularni pristop pa ni nazadnjaški ali regresiven. Razstava **Supervernakularno** bo na bienalu **BIO27** povezala oblikovalce in mislece, ki proučujejo scenarije, ki bodo kot alternativa industrijskim in tehnocentričnim navdihnili inovacije 21. stoletja. Sredi pandemije, obdobja korenitih sprememb in improvizacije, je poziv k raziskovanju kultur in starodavnih modrosti, ki je v sodobni industrijski dobi v večji meri preslišán kot pobudnik za oblikovanje pravičnejše prihodnosti, bolj relevanten kot kadar koli prej.

Več o Jane Withers

Jane Withers je vodilna kustosinja med oblikovalci, avtorica in svetovalka iz Londona. V njenem studiu se ukvarjajo s kuratorskimi, programerskimi in oblikovalskimi strategijami za ustanove in globalne blagovne znamke, ki se želijo družbenih, kulturnih in okoljskih izzivov

BIO27 SUPER VERNAKULARNO VERNACULARS 27TH BIENNIAL OF DESIGN, LJUBLJANA 26.5–29.9 2022

lotiti z domiselnim oblikovalskim pristopom. Kot kustosinja je med drugim delovala pri zelo priznanih razstavah in programih v muzeju V & A, na Royal Academy of Arts, na londonskem festivalu oblikovanja in milanskem tednu oblikovanja. Kot kustosinja-svetovalka sodeluje na londonskem festivalu oblikovanja in je odgovorna za to, da je okrožje Brompton Design District postalo platforma za eksperimentalno oblikovanje.

Jane Withers je pogosto proučevala vlogo, ki jo pri odpravljanju okoljskih težav igra oblikovanje, pri čemer se je posebej posvetila vodi in bila pobudnica vrste vplivnih projektov, v okviru katerih so združili vidike različnih regij in strokovnih področij, da bi oblikovalcem ponudili znanje, omrežje in priložnosti za raziskovanje in odzivanje na pomanjkanje vode. Supervernakularni pristop je vedno bolj v ospredju njene kritiške prakse vse od razstave 1% Water & Our Futures, ki jo je v belgijskem muzeju Z33 pripravila s sokustosinjo Ilse Crawford. S to razstavo sta predstavili vlogo, ki jo je v drugih obdobjih in kulturah igrala voda pri ustvarjanju bolj trajnostne prihodnosti. Leta 2019 je v newyorškem centru za oblikovanje A/D/O kot kustosinja sodelovala pri raziskovalnem programu Water Futures. S celoletno večdisciplinarno raziskovalno platformo je združila nadarjeno skupino oblikovalcev, znanstvenikov, ekologov, aktivistov in vizionarjev, ki so proučevali pristope in soustvarjali možne potencialne rešitve ene najbolj perečih okoljskih težav. Več na janewithers.com in @janewithers.london.

Več o BIO

Bienale oblikovanja (BIO Ljubljana), ki so ga prvič organizirali leta 1963, je najstarejši in eden vodilnih mednarodnih oblikovalskih dogodkov v Evropi. BIO je kulturna prireditev, s katero si prizadevajo odkriti sveža inovativna presečišča arhitekturnega, industrijskega in akademskega področja. Izbrana tematika bienala BIO služi kot mednarodna platforma za nove pristope k oblikovanju, s katerimi se lotevajo trenutnih vročih tem v lokalnih in globalnih okoljih. Gre za laboratorij in poligon, kjer na oblikovanje gledajo kot na orodje za raziskovanje in ponovno lotevanje vsakdanjega življenja skozi večdisciplinarno in humanistično prizmo, ki sega do sistemov, storitev, študij in proizvodnih aparatov, ki omogočajo naša življenja, ter nepričakovanih pogojev, na katere naletimo pri realizaciji katere koli rešitve v življenjskem okolju. Več na bio.si.

Več o CzK

BIO27 SUPER VERNAKULARNO VERNACULARS 27TH BIENNIAL OF DESIGN, LJUBLJANA 26.5–29.9 2022

Center za kreativnost (CzK) je prvi državni pospeševalnik poslovnega razvoja za zaposlene na področjih ustvarjanja in kulture. Platforma pod okriljem Muzeja za arhitekturo in oblikovanje skupaj s pozivi Ministrstva za kulturo tvori podporni temelj razvoja ustvarjalnega sektorja v Sloveniji. Programi centra so namenjeni krepitvi družbene in gospodarske vrednosti sektorja in tkanju trdnjših vezi z drugimi sektorji in gospodarstvom na splošno. Več na czk.si.

Sledite nam

bio27.si

Instagram: **[@bio_ljubljana](https://www.instagram.com/bio_ljubljana)**

#bio27 #bio27supervernaculars

Stiki in mediji

Muzej za arhitekturo in oblikovanje
Rusjanov trg 7, SI-1000 Ljubljana, Slovenija
+386 1 548 42 83 / +386 1 548 42 77
infobio@mao.si, **bio27.si**

Več informacij:

Ana Kuntarič Brodersen, **press.bio@mao.si**
+45 93 88 24 55

Fotografije v visoki ločljivosti:

[BIO27 Supervernakularno>>](#)

BIO organizira Muzej za arhitekturo in oblikovanje (MAO) v sodelovanju s Centrom za kreativnost. Projekt "Center za kreativnost" sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija s sredstvi Evropskega sklada za regionalni razvoj v okviru evropske kohezijske politike iz obdobja 2014-2020.

MUZEJ ZA ARHITEKTURO
IN OBLIKOVANJE
MUSEUM OF
ARCHITECTURE AND DESIGN

CENTER ZA
KREATIVNOST
CENTRE FOR
CREATIVITY

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO